

ROMERBREVET

ROM 3,21-26

1. Hvordan hører uttrykkene "som loven og profetene vitner om" og "åpenbart uavhengig av loven" sammen? (v. 21)
2. Hva menes med *soningsstedet/sonoffer/nådestol* (v. 25) i lys av 3. Mos 16,2.13-16?
3. Hvem er dommeren? Hvem er de tiltalte og skyldige? Hvem er den fornærmede part? Hvem sørger for løsningen? Hvem er løsningen?

“Ingen tar mitt liv, jeg gir det frivillig. For jeg har
makt til å gi det og makt til å ta det tilbake igjen.
Dette er oppdraget jeg har fått av min Far.”

– *Jesus (Joh 10,18)*

“Selv kunne jeg aldri trodd på Gud om det ikke var for korset. Den eneste Gud jeg tror på er den Nietzsche latterliggjorde som ‘Gud på korset’. I den virkelige verden full av smerte, hvordan kunne noen tilbe en Gud som er immun mot dette? Jeg har gått inn i mange buddhistiske templer i ulike asiatiske land og stått ærbødig foran statuen av Buddha. Armer og bein i kors, øynene lukket, et hint av et smil som leker rundt munnen hans, et fjernt ansiktsuttrykk, fri fra verdens lidelser. Men hver gang måtte jeg etter en stund snu meg vekk. Og i tankene har jeg i stedet vendt meg til den ensomme, forvridde, torturerte personen på korset, nagler gjennom hender og føtter, ryggen oppflenget, lemmene dratt, pannen blødende fra tornene, munnen tørr og uutholdelig tørst, kastet inn i Gudsforlatt mørke. Dét er den Gud jeg velger! Han la til side sin immunitet mot smerte. Han kom inn i vår fysiske verden med tårer og død. Han led for oss. Våre lidelser blir mer håndterlige i lys av dette. Fortsatt står det et spørsmålstegn ved menneskelig lidelse, men over spørsmålstegnet stempler vi frimodig et annen tegn, korset som symboliserer guddommelig lidelse. Kristi kors... er Guds eneste selvrettferdighet i en verden som vår. ‘De andre gudene var sterke, men du var svak, de red, men du snublet din vei til en trone. Men til våre sår kan bare Guds sår tale, og ingen gud har sår unntatt du.’”

– John R.W. Stott

KAP 4 - ABRAHAMAS RETTFERDIGHET

- '(til)regne': Først og fremst et uttrykk fra matematikk og regnskapsføring, brukt i oldtidens forretningsdokumenter for å kreditere betaling til noens konto. (v. 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 22, 24).
- v. 3: Fra 1. Mos 15,6. Abraham tror på Guds løfte om en sønn som skal gi ham talløse etterkommere, og det ble regnet ham til rettferdighet.
- v. 10: Rettferdiggjort i 1 Mos 15 (85 år), omskåret i kap 17 (99 år)
- v. 11: Abraham er far til alle troende hedninger
- v. 12: Han er også far til troende jøder, men ikke til jøder som ikke tror (selv om de er omskåret)
- v. 17 - Abram: opphøyd far - Abraham: far til mange folkeslag (1. Mos 17,5)
- far til mange folkeslag = far til mange hedninger
- **Alle blir frelst på samme måte, ved tro.**

GUDS HERLIGHET

- 1,23 - Syndefallet besto i å bytte ut Guds herlighet med skapte ting
- 2,7.10 - Herlighet er en del av frelsen
- 3,23 - Alle mangler Guds herlighet
- 5,2 - Den rettferdiggjorte har håpet om Guds herlighet
- 8,17 - Guds barn skal få del i herligheten sammen med Gud
- 8,18 - Lidelsene nå kan ikke regnes for noe mot herligheten som skal bli vår
- 8,19 - Guds barn skal åpenbares i herlighet

- *Nå har vi håpet om Guds herlighet, en gang skal vi få den.*
- Parallell til v. 10-11: Forsonet nå, frelst siden.

GUDS VREDE

- 1,18 - Guds vrede åpenbares over all ugudelighet
- 2,5 - Den som ikke vil vende om, hoper opp vrede over seg til vredens dag
- 2,8 - De som er ulydige mot sannheten har vrede i vente
- 5,9 - Vi som er rettferdiggjort skal bli frelst fra vreden

ROM 5,12-19

Vers	Adam	Kristus
15	Adams fall —> de mange måtte dø	Nåden, Guds gave, gis til de mange
16	dommen —> fordømmelse	nåden —> frifinnelse
17	døden fikk herredømme	eie livet og få herredømme
18	Adams fall ble til fordømmelse for alle mennesker	Jesu rettferdige gjerning fører til frifinnelse og liv for alle
19	Adams ulydighet gjorde de mange til syndere	Jesu lydighet skal gjøre de mange rettferdige
21	synden hersket gjennom døden	nåden skal herske gjennom rettferdigheten og gir evig liv

ARVESYND?

- Pelagius (360-420) mente at Adam bare påvirket menneskeheten med å være et dårlig eksempel, mens Augustin (354-430) mente synden ble overført fysisk.
- Den katolske kirkes lære siden år 418
- *“... at alle mennesker som er forplantet på naturlig vis, etter Adams fall blir født med synd, det vil si uten frykt for Gud, uten tillit til Gud og med begjær, og at denne arvelige sykdom og brist virkelig er synd, som fordømmer og også nå fører med seg den evige død for dem som ikke blir gjenfødt ved dåpen og Den Hellige Ånd.”* (Den augsburgske bekjennelse, 1530)
- Østkirken: Mer døden enn synden som ble sett på som arven fra Adam. Utviklet aldri en arvesyndslære i samme grad som vestkirken med Augustin.

ADAMS SYND + VÅR SYND?

- Problemer:

1. Paulus forklarer ikke hvordan synden blir overført.
2. Hvordan er Adams synd årsak til alles fordømmelse (v. 18-19), samtidig som at alle dør fordi de synder på egen hånd (v. 12)?

- Forslag:

A. *En syndig natur.* Man må i såfall lese 5,18 som at "ett menneskes fall [førte til en syndig menneskenatur som gjør at alle mennesker synder og] ble til fordømmelse for alle mennesker."

- Luther og Calvin: Alle mennesker lever i "en syndig tilstand". Vi dør pga vår syndige natur, ikke pga egne synder.

B. *Vi synder "i og med" Adam.* Vår synd er på en måte lik Adams synd.

ARVESYND?

- Avsnittet handler egentlig ikke om synd men om hvordan Jesu verk overvinner Adams verk. Handler mer om *død* enn om *synd*. Hvis alle dør, så må alle fortjene dette pga synd. "Arvedød" mer enn "arvesynd".
- Paulus sier ikke tydelig hvordan Adams synd har ført til død for alle, eller sammenhengen mellom Adams synd og alle menneskers synd.
- Men han har gjort det klart at sammenhengen mellom synd og død har gjentatt seg selv siden Adam. Ingen unnslipper døden fordi ingen unnslipper synden.
- Adam var den som synd og død ble sluppet løs i verden gjennom.
- Både Adam og Kristus har en universell betydning, og alle mennesker representeres av en av dem. Handlingene til Adam og Jesus bestemmer framtiden til de som tilhører dem.
- Alle må dermed gå gjennom Kristus for å bli frelst. Ingen vei utenom fordi alle er Adams etterfølgere på en eller annen måte.

ANVENDELSE

Ingen kan være stolt av sine gjerninger overfor Gud. Vi kan aldri gjøre nok for å gjøre Gud fornøyd! Hele poenget med nåden er at det er en gave og at du aldri kan fortjene den. Det er Jesus alene eller ikke Jesus i det hele tatt. Å prøve å gjøre Gud fornøyd med andre ting er å fornærme Jesu verk på korset.

1. Føler du at Gud blir med fornøyd hvis du gjør visse ting?
2. Er relasjonen din med Gud slitsom?
3. Føler du at du svikter Gud noen ganger?
4. Føler du at tvil er en trussel mot frelsen din?
5. Har du tenkt at du mister frelsen hvis du gjør en stor synd?

Har du forstått hva det vil si at du er rettfærdiggjort?

Stoler du for mye på deg selv og for lite på Gud?